

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8627/2024
29.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца – противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Страхиња Селаковић, адвокат из ..., против тужене – противтужиље ББ из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Александра Јоксимовић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 594/23 од 20.12.2023. године, у седници одржаној дана 29.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 594/23 од 20.12.2023. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка, као неосновани.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 903/2021 од 07.09.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је прецизрани примарни тужбени захтев тужиоца – противтуженог којим је тражио да се утврди да је дана 05.06.2023. године престала обавеза тужиоца – противтуженог да издржава тужену – противтужиљу. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац – противтужени отац АА да на име свог дела доприноса за издржавање тужене – противтужиље кћерке ББ плаћа месечни износ од 40.000,00 динара за период од 11.02.2022. године, као дана подношења противтужбе, па до 06.09.2023. године и месечно износ од 70.000,00 динара почев од 07.09.2023. године као дана пресуђења па убудуће све док за то постоје законски услови, доспеле рате одједном у тренутку пресуђења, а убудуће до сваког 10. у месецу, уплатом на текући рачун ближе наведен у изреци. Ставом трећим изреке, противтужбени захтев тужене – противтужиље преко досуђеног износа од 40.000,00 динара до траженог износа од 120.000,00 динара, за период од 11.02.2022. године до 06.09.2023. године, и преко досуђеног износа од 70.000,00 динара до траженог износа од 120.000,00 динара, за период почев од дана пресуђења па убудуће све док за то постоје законски услови, ја одбијен. Ставом четвртим изреке, противтужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужилац – противтужени да обавезу плаћања доприноса на име издржавања тужене – противтужиље врши уплатом на текући рачун мајке тужене – противтужиље

ВВ је одбијен. Ставом петим изреке, противтужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужилац – противтужени да сноси половину од укупног износа на име свих школарина тужене – противтужиле у року од 5 дана од дана достављања рачуна све док за то постоје законски услови, је одбијен. Ставом шестим изреке, прецизирани евентуални тужбени захтев тужиоца – противтуженог којим је тражено да се обавеза плаћања доприноса на име издржавања тужене – противтужиле врши на начин што ће се обустављати месечно у висини од 25% од редовне месечне плате тужиоца – противтуженог, умањене за порезе и доприносе, најкасније до 20. у месецу за текући месец, је одбијен. Ставом седмим изреке, захтев пуномоћника тужиоца – противтуженог за одређивање привремене мере ближе означен у изреци је одбијен. Ставом осмим изреке, захтев пуномоћника тужене – противтужиле за одређивање привремене мере ближе наведене у овом ставу, је одбијен. Ставом деветим изреке, обавезан је тужилац – противтужени да туженој – противтужиле накнади трошкове поступка у износу од 420.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 594/23 од 20.12.2023. године, ставом првим изреке, жалба је делимично усвојена и делимично одбијена, а првостепена пресуда преиначена у делу одлуке о трошковима поступка тако што је снижена обавеза тужиоца по том основу са досуђеног износа од 420.800,00 динара, на износ од 285.800,00 динара, а потврђена у преосталом побијаном одбијајућем делу тужбеног захтева, усвајајућем делу противтужбеног захтева и у делу у коме је одбијен предлог тужиоца за одређивање привремене мере. Ставом другим изреке, одбијен је захтев парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужена је дала одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...18/20), Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је отац тужене. Пресудом П 2715/06 од 17.05.2006. године разведен је брак тужиоца и мајке овде тужене, у то време заједничка малолетна деца поверена су мајци на самостално вршење родитељског права, а тужилац као отац обавезан да на име свог дела доприноса за издржавање деце плаћа износ од по 25% од бруто износа за свако дете појединачно. У међувремену је престала обавеза тужиоца за издржавање сина, брата тужене. Тужена је рођена ...2001. године у Сада живи у ..., заједно са мајком и очухом у кући коју су купили на кредит. Месечна рата за кредит износи 800 евра, а режијски трошкови око 100-150 евра месечно. Мајка тужене је професор на факултету и зарађује месечно износ од 1.500 евра, а очух тужене је пензионер са месечном пензијом у износу од 1.100 евра. Тужена

је редован студент Високе ... школе у ..., ... институт у ..., где похађа смер ..., а коју школу је први пут уписала школске 2021/2022 године, док је другу годину уписала школске 2022/2023 године. Годишња школарина износи укупно 697 евра и одобрено је плаћање у 10 рата, с тим што приватни часови ... износе 250 евра месечно. Тужена је по савету професорке ишла у Аустрију на обуку што је коштало 2.000 евра. Кућа у којој тужена живи удаљена је од факултета, превоз је лоше организован због чега користи сопствени превоз и месечно јој је за бензин потребно између 100-200 евра. На факултету борави цео дан, те јој је за ручак потребно 100 евра месечно, за хигијену од 50-70 евра месечно, за исхрану 200 евра месечно, за џепарац, изласке 100-120 евра месечно, за одећу и обућу 100-120 евра месечно. Дијагностикована јој је мигрена и цисте на мозгу у децембру 2020. године, те редовно иде на прегледе који износе 80 евра месечно, тако да њене сопствене месечне потребе износе око 1.000 евра. Тужилац је рођен 1965. године, доктор је ... наука и редовни професор Универзитета у ..., ... факултет – Доприносио је издржавању тужене током 2019. и 2020. године у износу од 300 евра (34.000,00 динара), а поред тога је плаћао часове ... и котизацију за летњу ... школу. У јулу 2022. године остварио је нето месечну зараду у износу од 119.059,82 динара, у августу износ од 121.941,30 динара, а у септембру исте године износ од 119.656,74 динара. Тужилац хонорарно ради и на пројектима, те на тај начин поред редовне месечне зараде месечно може да заради износ од око 250-300 евра. Засновао је нову брачну заједницу, његова супруга је инвалид и прима инвалидску пензију у износу од око 25.000,00 динара до 30.000,00 динара. Тужилац је оснивач фирме „... consulting“ која се налази у активном статусу. У свом власништву поседује 4 стана, од којих 2 издаје у закуп за месечну закупнину од по 30.000,00 динара. Поседује и викендицу у ... и пољопривредно земљиште у ... које издаје за годишњу аренду у износу од 1.500 евра. Навео је да тужена није прихватила његов нови брак, те да је то утицало на њихове контакте који се сада ретко остварују и у последње 4 године уопште нису имали лични контакт већ само повремено телефоном, а да га тужена не обавештава о себи, свом здрављу и школовању.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су оценили да постоји континуитет школовања тужене, из ког разлога су сходно члану 155. став 2. и 4. Породичног закона оценили да нису испуњени услови за усвајање тужбеног захтева, а да су се стекли услови за усвајање противтужбеног захтева.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Чланом 155. став 2. Породичног закона прописано је да пунолетно дете, које се редовно школује, има право на издржавање од родитеља сразмерно њиховим могућностима, а најкасније до навршене 26 године живота.

Чланом 155. став 4. Породичног закона прописано је да пунолетно дете нема право на издржавање ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за родитеља, односно друге крвне сроднике.

Критеријуми за одређивање издржавања прописани су чланом 160. Породичног закона, према коме се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми

издржавања (став 1). Потребне повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2), а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3).

Издржавање пунолетног детета остварује се под одређеним условима. Наиме, законска обавеза родитеља да сразмерно својим могућностима издржава пунолетно дете које се редовно школује условљено је обавезом пунолетног детета да извршава своје школске обавезе, редовно полаже испите и по истеку једне школске године упише наредну годину студија, изузев ако је дете из оправданих разлога у томе спречено.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужена редован студент Високе ... школе у ..., ... институт у ..., коју је уписала школске 2021/2022 године, а да је другу годину уписала школске 2022/2023 године, што указује да тужена испуњава своје студентске обавезе с обзиром да је другу годину уписала редовно након завршетка прве школске године. Наводи ревизије да је тужена имала дисконтинуитет у школовању у периоду од 2019. године до 2021. године није од утицаја на другачију одлуку с обзиром да је право пунолетног детета на издржавање од родитеља законом ограниченом његовом животном доби тако да траје најкасније до навршене 26 године живота и условљено је редовним школовањем. Како је у време подношења тужбе, противтужбе па и у време када је главна расправа закључена, тужена на редовном школовању следи да основано тражи обавезивање тужиоца да доприноси њеном издржавању. По оцени ревизијског суда, одлучујући о захтеву тужиоца за утврђење престанка његове обавезе издржавања или евентуално смањење обавезе издржавања, као и о противтужбеном захтеву, побијаном одлуком правилно су размотрене све битне околности за доношење правилне одлуке. О висини доприноса за издржавање пунолетног детета нижестепени судови су одлучили стављајући у однос месечне потребе тужене која се налази на редовном школовању, као и могућности родитеља да доприносе издржавању тужене водећи при томе рачуна о заради коју родитељи тужене остварују, непокретностима и приходима које по том основу остварују, приходима које остварују супружници родитеља тужене, али и здравственог стања супруге туженог. Досуђена сума издржавања представља примерен износ којим се доприноси издржавању тужене у складу са тако одређеним материјалним могућностима тужиоца. Евентуално лоши односи родитеља и детета, сами по себи не искључују обавезу издржавања детета.

Осталим наводима ревизије се фактички понављају жалбени наводи и наводи изнети у првостепеном поступку који су били предмет правилне оцене нижестепених судова и истима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане одлуке. Тужиочева аргументација којом се у сумњу доводи утврђено чињенично стање не представља ревизијске наводе дозвољене у смислу члана 407. став 2. ЗПП па и у ситуацији када се има у виду изузетак предвиђен чланом 403. став 2. ЗПП.

Правилном применом одредаба члана 153., 154., 165. став 2. ЗПП одлучено је о трошковима парничног поступка.

На основу изложеног Врховни суд је сходно члану 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен, јер тужилац није успео у поступку по ревизији, а захтев тужене за накнаду трошкова састава одговора на ревизију је одбијен, јер ови трошкови нису били потребни за одлучивање о ревизији.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић